Tussen Regge en Dinkel

Protest-stakingen tegen de duurte.

We behoeven het de huisvrouwen heus niet nog eens extra te vertellen, ze weten het maar al te goed. Het leven is duur, de prijzen zelfs van de meest noodzakelijke levensbehoeften zijn bijna niet te betalen. Het loon van den arbeider staat in geen enkele verhouding tot de kosten voor het levensonderhoud, en al wordt er nu ook veel gesproken om daarin verandering te brengen, gedaan wordt er niets.

De vrouw kankert omdat ze niet voldoende op tafel kan brengen, de man kankert omdat hij niet voldoende voedsel krijgt om zijn arbeid te kunnen verrichten. Beiden staan ze machteloos in het besef, dat ze niets kunnen doen.

Tenminste, zo was het tot op heden. Er begint verandering in te komen, er zijn tekenen van een kentering. De huisvrouw kankert nu niet meer alleen, ze begint langzamerhand tot het besef te komen, dat men er met kankeren niet komt. Dat er iets gedaan moet worden. Dat men alleen door iets te doen ergens verandering in kan brengen. Hier in het Oosten, en gelukkig nu ook elders in het land, ontstonden op deze wijze huisvrouwenbonden, die gebaseerd op het zelfdoen, de actie voor verbetering ter hand hebben genomen. Zij bepaalden zich niet tot het maken van propaganda alleen onder de vrouwen, neen, zij wendden zich ook tot de arbeiders in de fabrieken en wezen hen er op, dat in de strijd voor lotsverbetering man en vrouw naast elkander moeten staan. En het schijnt, dat de mannen deze wekroep tot strijd gaan verstaan en begrijpen.

Bij de Gebrs. Stork te Hengelo en bij de het levenspeil der arbeidersklasse. Bij de firma Menko te Enschede circuleren daarnaast petitionnementslijsten. De pers schrijft, dat er onrust bestaat in de Twentse fabrieken, dat de verhouding tussen lonen en prijzen reeds lang ongerustheid onder de arbeiders heeft verwekt en dat het vermoeden bestaat, dat er nog meerdere stakingen zullen volgen.

In de bedrijven ligt de grootste kracht van de arbeiders, welnu dan ook vanuit deze bedrijven een krachtig protest laten horen tegen de aanslagen op ons levenspeil gepleegd. Tonen met de daad, dat we niet van plan zijn dit nog langer zonder meer te slikken. Dat we zelfs bereid en in staat zijn daarbij de bedrijven stop te zetten. Nu een protest-staking van een uur, morgen een van twee uur en overmorgen zo nodig het gehele bedrijf stop. Doch niet alleen vanuit de Twentse textiel van de levensmiddelenprijzen. Via de fabriekskern heeft men zich tot de bevoegde instanties gewend om te protesteren tegen deze voortdurende bedreiging van Gebrs. van Heek te Enschede zijn de arbeiders een uur in staking gegaan a's protest tegen de regelmatige verhoging tielfabrieken moeten deze protesten worden gehoord. Ook vanuit de andere bedrijven in het gehele land zal men op de krachtdadigste wijze protesten moeten laten regenen.

Hier ligt mede een terrein braak voor de vrouwenbonden uit de overige plaatsen in het land. Wendt U tot de mannen in de bedrijven, toont hun dat ook zij tot taak hebben gezamenlijk met de vrouwen de strijd voor hun bestaan te voeren. Wekt ook hen op zich bij de protesten in de Twentse fabrieken aan te sluiten.

Een goed Vaderlander

In het begin van 1941 was de toestand voor de toen reeds in strijd zijnde en toekomstige vijanden van Duitsland verre van gunstig. De „As" had vrijwel geheel Europa in haar macht. Zij bedreigde de levensader van het Britse Rijk; Egypte stond bloot aan haar aanvallen.

Meer en meer werd het duidelijk, dat ook Rusland zich aan de zijde van haar vijanden moest scharen, wilde het niet vroeger of later veroverd worden door het hongerige Duitse imperialisme.

Slechts op één front konden de geallieerden enig succes boeken, n.l. aan het Griekse. Wij herinneren ons nog het Italiaanse fiasco in dat land.

De krachtige ontplooiing van de Duitse macht vereiste evenwel een snelle en totale onderwerping van de Balkan.

Met de toenmalige regering van Joego-Slavië werd een accoord gesloten. Het scheen, dat de Duitsers zich zonder strijd van de Balkan zouden kunnen meester maken.

In Maart 1941 vond echter de staatsgreep van generaal Simowitsj plaats. I. p.v. een Duitse koers werd een pro-geallieerde gezeild. Toch werden in korte tijd Joego-Slavië en Griekenland door de nazi-legers onder de voet gelopen.

Een opvallend verschijnsel, dat de toenemende vrees voor Duitsland demonstreerde, was het feit, dat de Russische regeering haar sympathie betuigde met de nieuwe machthebbers.

Enkele maanden later viel Hitler ook Rusland aan. Intussen hadden zich in het bergrijke Joego-Slavië partisanengroepen gevormd, die actief verzet boden tegen de Duitsers. Hun aanvoerder was generaal Michailowitsj, een man uit de groep van Simowitsj. Hij ontving hulp van de Engelsen.

Tegenover hem plaatste zich de candidaat der Russen, Tito. Deze slaagde er niet alleen in om de strijd tegen de Duitsers vol te houden, doch ook de troepen van Michailowitsj te verslaan, dat deze zich ooit met de nazi's zou hebben verbonden, is niet bewezen. Hij werd tot het laatste toe gesteund door de Westerse mogendheden.

Tijdens de oolog tegen Duitsland werd hier reeds door de verbondenen een oorlogje tegen elkaar gevoerd. De Joego-Slavische bevolking heeft vreselijk geleden van de ontzettende verwoestingen en moordpartijen, welke door de drie elkaar bestrijdende tegenstanders, Duitsers, Michailowitsj en Tito werden aangericht. Een strijd, welke niet werd gevoerd om zoiets als het geluk en de vrijheid van het volk, doch om de belangen van de machten, die elkaar ieder stuk land en ieder mens betwistten.

Michailowitsj werd op 17 Juli 1946 ter dood gebracht. Een voorproefje van wat de verbonden staten elkaar in de toekomst zullen gunnen. En een bewijs, dat Vaderlandsliefde een woord is met een lege inhoud, daar het in werkelijkheid slechts aankomt op macht.

GAAN DE BANK-BEDIENDEN STAKEN?

Er heerst onrust onder de handels- en kantoorbedienden uit het bankbedrijf. Een onrust die zelfs zo groot is, dat men al reeds over staking hoort spreken. Met de indertijd ingestelde salariscommissie der werkgevers was overeengekomen dat aan de thans heersende salaris-chaos een einde zou worden gemaakt en men zou komen tot een definitieve salarisregeling. Tot op heden is daarvan echter nog steeds niets gekomen, wel heeft men getracht de klaarblijkelijke eendracht die momenteel onder de bankbedienden heerst, te verbreken door het verdeel- en heerssysteen toe te passen en in strijd met de ministeriële voorschriften hier en daar en individueel salarisverhogingen te geven.

Men is daar echter niet in getrapt en blijft vasthouden aan de afspraak van een definitieve salarisregeling. Met de Bedrijfsunie van samenwerkende organisaties heeft men vergaderd en aan de directies van de A'damse Bank, R'damse Bank, Holl. Bank-Unie en R. Mees & Zonen een ultimatum gesteld, dat per 19 Augustus afloopt.

De toestanden in het bankbedrijf zijn vreselijk slecht. Ze zijn altijd reeds slecht geweest, doch verbetering was er niet te verkrijgen, omdat de kantoorbedienden zich voor acties en dergelijke te hoog achtten. Nu is daar blijkbaar, mede onder de druk van de omstandigheden, verandering in gekomen en dreigt men zelfs met staking. Voor zover wij ons kunnen herinneren is iets dergelijks uniek in de Nederlandse geschiedenis van de klassenstrijd. Het zijn de eerste tekenen, dat ook het hoeden proletariaat eindelijk tot de ontdekking komt, dat het tot de uitgebuitenen behoort.

24 Aug. 1946 Prijs 15 cent 6e Jaargang - No. 34

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS"

Redacteur: TJEERD WOUDSTRA
Voord. adres: Beunstraat 17, A'dam-C.

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres administratie Tesselschadestraat 8" Postgiro 168797 ten name van Uitgeverij „De Vlam" — Amsterdam

VREDES- OF OORLOGSCONFERENTIE?

Het wordt ééntonig. Het diplomatieke spel van de ministers van buitenlandse zaken der Grote Vier, wekenlang te Parijs opgevoerd, wordt nu reeds sinds drie weken door de vertegenwoordigers van 21 staten en staatjes voortgezet.

Redevoeringen op redevoeringen, die slechts bestemd zijn om in de wereld te worden gehoord en niet dienen om elkaar te overtuigen en tot gemeenschappelijke besluiten te komen. Integendeel! Op deze vredesconerentie, die in de pers reeds de naam: „conferentie ter voorbereiding van de komende oorlog" heeft gekregen, wordt een strijd gevoerd als in een parlement, met een meerderheid en een oppositie, met zet en tegenzet.

Als de meerderheid, die zich achter Amerika en Engeland schaart, tot besluiten tracht te komen en de oppositie — het Russische bloc — gevaar loopt aan deze te worden gebonden, dan is het wapen: de obstructie.

Eindeloze debatten over de procedure, de gang van zaken, over de strekking der te nemen besluiten, al of niet bindend, enz., enz.

Deze vredesconferentie gedraagt zich als een parlement, waarvan echter de regeling van de gang van zaken allerminst vaststaat.

De deelnemers hebben dan ook geen gemeenschappelijke grondslag. Die ongeveer 1500 vertegenwoordigers van zoveel verschillende landen komen niet bij elkaar, omdat ze tot een groot geheel behoren, met weliswaar verschillende inzichten voor de te volgen politiek, maar tenslotte toch gebonden aan één organisme, voor welks welzijn zij zich uiteindelijk dan toch zouden kunnen inzetten. Neen, deze conferentie is een afspiegeling van het feit, dat deze kapitalistische wereld is verscheurd in onverzoenlijke tegenstellingen, en niet alleen in uitbuiters en uitgebuitenen.

Elke machtsconcentratie is de vijand van alle andere machtsconcentraties, en elke groepering van machten heeft geen ander doel dan sterk te staan tegenover een andere vijandige groepering.

De wereldorganisatie van de „Verenigde Volkeren", gesticht voor het welzijn der mensen en om de vrede te waarborgen, is gebouwd op een illusie.

Het kapitalisme kan geen materiële basis leveren voor het welzijn aller mensen en voor een wereldvrede.

De vredesconferentie, waar de vertegenwoordigers van elkaar vijandige machten proberen het toneelstuk van het parlementaire overleg op te voeren, heeft dan ook tot gevolg, dat de illusie van de „verenigde volkeren" als een nevel optrekt.

Zij biedt een eindeloos heen en weer gepraat, gebruik van trucjes, van stoot, afweer en tegenstoot, zó, dat af en toe een van de medespelers in woede uitbarst en op tafel slaat.

Misschien heeft hij het spel voor ernst genomen; of was de woede-uitbarsting ook toneelspel?

Maar hoe dan ook, de verontwaardiging, omdat het niet gelukt door het parlementaire spel tot resultaten, tot overwinningen op den tegenstander te komen, is maar van korte duur geweest. Bij de aanwezigen heerst nu reeds een bittere spot, welke ook tot uiting komt in het dagblad Het Parool, waarin naar aanleiding van een redevoering van den Roemeensen minister Totescu stond:

„Het was merkwaardig, dat de standbeelden van Karel de Grote en Lodewijk de Heilige, die de zittingszaal van het Luxembourg opluisteren en die reeds aan zoveel grootspraak en schijnheiligheid gewend zijn, ook deze redevoering onbewogen aanhoorden."

De vredesconferentie te Parijs is in feite de conferentie tot voorbereiding van de komende oorlog, tot welke afspraken en tussentijdse oplossingen men er ook moge komen. De vredesidealen der massa's worden er vermoord. En al is het ideaal van vrede in de kapitalistische wereld een illusie, toch kan dit in de millioenenmassa onberekenbare krachten wakker roepen, waaraan ook de heersende machten niet voorbij zouden kunnen gaan. Deze krachten worden verlamd, wanneer steeds opnieuw ter conferentie blijkt, dat niets anders de „grootmachten" beheerst, dan het streven naar meer macht.

Daar de grote massa der mensen niet de weg ziet, waarlangs zij een eigen macht kan ontwikkelen tot verwerkelijking van haar idealen, groeit bij hen het gevoel van onmacht, het geloof niets aan de chaos te kunnen veranderen.

Dit gevoel van onmacht bij de massa's is de voorwaarde voor de machtsstrijd der heersende groepen. Die machtsstrijd is in volle gang. Nog zijn het de millioenenlegers niet, die met de modernste wapenen op elkaar losstormen om alles en allen te vernietigen; nog niet de honderdduizenden vliegtuigen; nog niet de atoombommen of de lange afstand raketbommen. Als dit alles met volle kracht in de strijd wordt geworpen, zijn we in de slotphase van de strijd om de macht. Dan gaat de razernij van de totale vernietiging over de aardbol en niemand weet, wat daarvan het gevolg zal zijn. De heersende klassen zelf ook niet.

Het verschrikkelijkste, wat de mensheid, en voornamelijk de arbeidersklasse van de gehele wereld kan overkomen, is, indien allen als betoverd deze slotphase van de kapitalistische strijd afwachten en aanstaren en niets doen, omdat zij menen, dat hieraan niet te ontkomen is.

Is de gewapende strijd eenmaal in volle omvang uitgebroken, dan is het te laat. Dan wordt er geen strijd gevoerd tegen het systeem, dat ook die derde wereldoorlog bracht, tegen de heersende machten als deze bezig zijn het werken en het denken van de millioenen dienstbaar te maken aan hun machtsstrijd. Dan zijn de millioenen een willoos werktuig in de handen van de heersers geworden en is de catastrophe onvermijdelijk.

Nu is het nog tijd de strijd aan te binden met de heersende klasse, nationaal en internationaal.

Bijna overal gaat zij door met de organisatie en oefening van de manschappen van leger en vloten. De oorlogsproductie wordt in vredestijd niet stopgezet, slechts verminderd. De ontwikkeling der wapentechniek gaat onverminderd voort.

De dagbladen melden, dat een Engels schroefloos vliegtuig sneller dan 1000 km per uur heeft gevlogen; dat er veel belangstelling bestaat voor de nieuwste Amerikaanse bommenwerpers; dat Engelse ra-

UIT DE INHOUD:
De liquidatie van de E.V.C.
Aandeel in de Winst

ketwapens boven de woestijnen van Australië geprobeerd waren; dat Rusland dit ook doet vanaf de proefvelden aan de kust der Oostzee; dat Rusland hard werkt aan het probleem van de atoombom: dat Amerika aan alles tegelijk werkt en proefnemingen doet boven Nieuw-Mexico en nabij Bikini.

Deze voorbereiding marcheert.

Buiten de militair-technische activiteit hebben de staten, de staatsorganen, nog andere belangrijke dingen op hun programma's staan.

Het gehele productie-apparaat moet centraal geleid worden, opdat het direct op het doel, de huidige en komende strijd om de macht, kan worden gericht. Vanzelfsprekend wordt het maatschappelijke en politieke leven eveneens daarop ingesteld en steeds meer zullen overal de centrale organen der heersende klasse alles en allen in hun wurgende greep trachten te krijgen. Maar reeds thans woedt de strijd onderling tussen de Groten.

De vredesconferentie probeert de gebieden vast te stellen, waarbinnen elke Grote zijn macht „mag" bevestigen, vergroten en in gereedheid brengen voor het uitvechten van nieuwe conflicten.

Inmiddels is ook dit reeds in gang. De strijd gaat om de beheersing van landen en van de mensen, die er leven en werken.

In Perzië hebben wij gezien, dat de Russische bezettingstroepen langer in dit land bleven dan tussen de elkaar wantrouwende grote machten was afgesproken. De opstandige Azerbeidsjanen, die een ruggesteun hadden in de Russische troepen, werkten op hun wijze mede en de in Perzië teweeggebrachte verandering komt ten gunste van Rusland. Het machtsgebied van Rusland werd uitgebreid.

Ook de staking van 50.000 arbeiders bij de Engels-Perzische oliemaatschappij in Zuid Perzië werd door de Engelse machthebbers als een aanval op de machtsposities van het Engelse kapitaal in dit land gezien.

Zij stelden er een concentratie van oorlogsschepen in de Perzische Golf tegenover en oefenden hierdoor druk uit op de Perzische regering om de staking te onderdrukken.

Op een ander punt wijst het volgende bericht:

In diplomatieke kringen te Washington, aldus A.P., maakt men zich ongerust over Russische militaire demonstraties tegen Turkije en Perzië. De benoeming van maarschalk Zjoekof tot bevelhebber van de vesting Odessa, de voorgenomen grote manouvres bij deze stad en in de Zwarte Zee, de beweerde concentratie van troepen aan de Noordgrens van Turkije en Perzië (in den Kaukasus) en de aanwezigheid van Russische troepen in Boelgarije, zouden beogen, druk uit te oefenen op Turkije, opdat dit zou toegeven aan de Russische eisen in zake de Dardanellen.

(Algemeen Handelsblad van 15-8-'45.)

Weer andere berichten wijzen op vlootbewegingen in de Middellandse Zee, op het permanent stationneren van een Amerikaanse vloot aldaar.

Demonstraties van macht dus, om druk uit te oefenen op Turkije, dat weerstand moet bieden aan de Russische eisen, en op Yoego Slavië, dat de handen moet afhouden van Triëst.

Telkens opnieuw blijkt de onverzoenlijkheid der tegenstellingen tussen de grote machten. Telkens opnieuw zal zet en tegenzet gedaan worden op de velden van het wereld-schaakbord, op de terreinen waar de werkelijke materiële machtsverhoudingen op elkaar stoten.

Deze strijd wordt begeleid door het diplomatieke spel, op het ogenblik in een vredesconferentie te Parijs, en straks weer door andere conferenties, al dan niet met parlementair toneel.

Het begint eentonig en vervelend te worden voor de oppervlakkige toeschouwers. Maar wij mogen niet verslappen in het opsporen van de werkelijke gebeurtenissen en in het ontmaskeren van de werkelijke bedoelingen der heersende klassen. Deze kunnen niet nalaten hun eigen, materiële belangen na te jagen en zijn elk ogenblik bereid daarvoor de gehele mensheid in een nieuwe oorlog te storten.

Het gaat er steeds om te laten zien wat de toekomst in het kapitalisme kan bieden en dat de noodlottige gang van het heersende systeem moet worden onderbroken.

Dat kan niet anders dan door de arbeidersklasse van de gehele wereld, ter wille van de gehele mensheid.

Arbeidstoestanden bij de
Amsterdamsche Tram

Kort geleden bracht de pers berichten over stakingen van het trampersoneel in het buitenland, b.v. in enkele plaatsen van Engeland en ook in België. Als reden werd vermeld, dat de tram naar de mening van het personeel te vol was. Wat dat aangaat, behoeven wij nu heus niet naar België of Engeland te gaan; te volle trams zijn hier in Nederland bekend genoeg. Dat het personeel daar op de duur niet tegen op kan en het werk neergooit zal niemand verwonderen. Maar de onmogelijke volheid van de wagens is ten slotte nog niet het ergste. Erger en onmogelijk vol te houden zijn de arbeidstoestanden, waaronder het personeel dit moeilijke werk moet verrichten.

Om hierover een gedetailleerd beeld te krijgen, laten we een lid van het personeel van het gemeentelijk vervoerbedrijf te Amsterdam aan het woord:

Het gemeentelijk vervoerbedrijf in Amsterdam was voor de oorlog een bedrijf waar jaarlijks geld bij moest. Nu weten zo zoetjes aan wel de meeste mensen, dat een bedrijf, al is het van nog zo'n algemeen belang voor het publiek, in deze maatschappij winstgevend moet zijn; de directies zetten er alles op, om dat te bereiken. Dat gebeurde in Amsterdam en elders door het bedrijf te rationaliseren en verschillende verslechteringen in te voeren.

Door de oorlog is het aantal fietsen in Amsterdam en overal elders sterk verminderd. Ook mensen, die voor de oorlog naar hun werk liepen, maken nu, om hun schoenen te sparen, van de tram gebruik. Er lopen op het ogenblik maar 10 lijnen in Amsterdam, terwijl voor de oorlog dit aantal dubbel zo groot was. We kunnen daarom gerust zeggen, dat het vervoer verzesvoudigd is. Deze opvoering van de arbeidsprestatie werd niet gevolgd door verhoging van lonen of aanneming van meer personeel. Er is minder personeel en dit moet gedurende 12 tot 14 uur per dag klaar staan, d.w.z. moet binnen dit raam klaar zijn om dienst te doen. De hele dag ademt men bedorven lucht in, de zenuwen steeds tot het uiterste gespannen, daar men verantwoordelijk is voor het wel en wee van de passagiers. Voor zulke lange werkdagen is de voeding onvoldoende, tenzij men de rantsoenen van de huisgenoten op eet. 's Winters is er geen of onvoldoende onderkleding. Er is een contrôlesysteem, waardoor men voor het kleinste wissewasje op het matje moet komen als een schooljongen; en dat in eigen tijd. Gevolg: die dag geen rusttijd.

Men voelt wel, dat op deze manier het sterkste gestel het op de duur niet volhoudt en langzaam maar zeker ondermijnd wordt. De laatste tijd is het percentage zieken bij de tram veel groter dan bij andere bedrijven. We behoeven niet te schrijven, dat de lonen evenals die van alle andere arbeiders, veel te laag zijn.

Het bovengenoemde is dunkt ons voldoende om aan te tonen, dat de voorwaarden aanwezig zijn, om een conflict te doen uitbreken. En zoals de situatie in Amsterdam is, is zij overal.

De gemeenteraad heeft 7 millioen gulden uitgetrokken voor de bouw van nieuwe wagens, welke geleidelijk in gebruik genomen zullen worden.

Opbouw en vernieuwing. Maar de gehele opbouw van dit z.g. gemeenschapsbedrijf vindt plaats op de grondslagen van kapitalistische rentabiliteit.

De trammannen, die nu reeds werken onder ondragelijke voorwaarden, zullen ertegen moeten waken, dat niet nieuwe lasten op hun schouders worden gelegd. Het publiek zal voor het feit komen te staan van verhoging van de tarieven, zoals door de Stalinistische wethouders Seegers met aardige grappen werd aangekondigd. Uitbuiting dus van arbeider en gebruiker. Alle arbeiders ondergaan als producent en consument steeds meer hetzelfde lot.

Er moet naar worden gestreefd, dat ook de trammannen niet alleen meer hun tram

(Vervolg pag. 3)

Aandeel in de Winst

In 1945 werden officieel de lonen met 25% verhoogd, om de verhoogde kosten van levensonderhoud te dekken. Inmiddels zijn de prijzen zo geweldig gestegen, dat die 25% loonsverhoging lang niet meer toereikend is.

Het gevolg was, dat overal gestaakt werd om de lonen aan het verhoogde prijspeil aan te passen. De arbeiders begonnen dus de strijd om hogere lonen.

Van verschillende kanten, ook van de kant van de vakverenigingen, kon men toen horen, dat een strijd om hogere lonen tegen de arbeiders zelf gericht was. Want hogere lonen moesten noodzakelijk hogere prijzen te voorschijn roepen. Dat liedje werd ons zo vaak voorgezongen, dat zelfs arbeiders er in begonnen te geloven. Want nietwaar, het is ook eigenlijk zo duidelijk, verhoogde lonen betekenen voor den ondernemer verhoogde productiekosten, ja, dan moet de verkoopsprijs hoger worden en de vicieuze cirkel begint.....

Loonsverhoging betekent voor den ondernemer minder winst, daarom verhoogt hij de prijzen, omdat hij toch aan zijn winst moet komen. Dat vindt men heel gewoon. De ondernmer stelt de prijzen van zijn producten vast en houdt daarbij slechts rekening met de hoogte van de winst van zijn bedrijf. Met het levenspeil van de arbeiders, die voor hem werken, houdt hij geen rekening. Dat behoeft hij niet. De arbeiders denken daar anders over. Hun interesseert nu juist de vraag of zij van hun loon rond kunnen komen of niet. De arbeiders gaan staken, indien zij door de nood daartoe gedwongen worden. Indien zij een loonsverhoging er door krijgen en de prijzen blijven een tijdlang dezelfde, dan hebben zij gedurende die tijd wat meer levensruimte en daar was het hen om te doen. Daarom alleen al is een strijd voor hogere lonen altijd de moeite waard, ook al worden later de prijzen weer verhoogd.

Moeten we het als iets onvermijdelijks en vanzelfsprekend beschouwen, dat de prijzen tengevolge van een loonsverhoging verhoogd worden? Het gaat er in wezen om, dat al diegenen, die ons voorzingen, dat we van de strijd om loonsverhoging moeten afzien, het vanzelfsprekend vinden, dat de ondernemer bij zijn prijzenberekening slechts rekening houdt met zijn winstbelangen. Wij arbeiders vinden de winsten van die heren niet zo vanzelfsprekend. Ze halen die uit onze levenskracht! We zullen dus telkens weer opnieuw in strijd moeten gaan, bij iedere aantasting van ons levenspeil, totdat de verenigde arbeiders uit alle bedrijven de vicieuze cirkel doorbreken door zelf de productie en distributie in handen te nemen.

De arbeiders moeten echter nu leven en daarom binden ze nu de strijd aan om een beter bestaan in dit stelsel. Daar kan het echter niet bij blijven. Of na een loonsverhoging, de prijzen al of niet verhoogd worden verandert niets aan het feit, dat de winsten van de ondernemers groter worden naarmate de arbeiders soberder leven en harder werken. En het verandert ook niets aan het feit, dat de ondernemers slechts bestaan kunnen door de uitbuiting van de arbeiders. Daarom moet iedere strijd om hogere lonen tevens een aantasting zijn van het gehele stelsel, waaronder we leven. We weten allen, dat de tijd, dat de arbeider een dragelijk bestaan had onder het kapitalistische stelsel, voorbij is. Alleen de voorziening van het allernoodzakelijkste wordt ons toegestaan. En zelfs dat zou ophouden, zodra een nieuwe wereldoorlog zou uitbreken. Daarom zullen de arbeiders vroeg of laat er toe moeten overgaan om alles op het spel te zetten; de gehele productie in eigen handen te nemen of volkomen onder te gaan.

Intussen proberen de ondernemers andere wegen te vinden om die vicieuze cirkel te doorbreken. Zij zeggen de arbeiders medezeggenschap toe en aandeel in de winst. Vele arbeiders gaan daarop in, omdat zij menen, dat dit voor hen een stap vooruit is. In enige bedrijven is dit reeds doorgevoerd: geen loonsverhoging, maar aandeel in de winst.

In het Juli-nummer van de Enschedese Huisvrouwenbond ‚Vrouwenleven' wordt overwogen of we de strijd om loonsverhoging moeten vervangen door strijd om aandeel in de winst. Men gaat van de veronderstelling uit, dat er dan geen reden is om de prijzen te verhogen, omdat het loon hetzelfde blijft, en men krijgt een bedrag ineens uitgekeerd, waarvoor men dan inkopen kan doen.

„Aan de hand van de balans wordt nagegaan, hoeveel de winst is van het bedrijf waar men werkt, en welk gedeelte daarvan onder allen, die in dat bedrijf werken verdeeld zal worden." Wie gaat na, hoeveel de winst is, en wie stelt het gedeelte vast en de grootte van het aandeel in die winst, dat voor de arbeiders bestemd is?

Alle arbeiders gezamenlijk? Wordt de boekhouding dan volkomen opengelegd voor de arbeiders? Hoe vaakt poogt de ondernemer niet reeds de autoriteiten gecamoufleerde cijfers voor te leggen.

In ieder geval krijgen eerst de aandeelhouders, die niet werken hun percentage van de winst. En eerst dan na allerlei uitkeringen en reserveringen zouden pas de proleten aan de beurt komen. Deze soort van loonsverhoging is dus zeer twijfelachtig, men weet tevoren niet hoe groot het aandeel is, men moet maar rustig afwachten hoeveel en òf men wat krijgt. Want als de ondernemer ons vertelt, dat er met verlies gewerkt is, dan kunnen wij absoluut niet nagaan of zijn bewering klopt.

Maar aan dat aandeeltje in de winst zit nog meer vast. Als de arbeiders menen, dat de winst, die de ondernemer maakt ook voor hen meer welvaart kan betekenen, dan zullen zij zelf hun best doen om die winst te vergroten. Zij zullen tweemaal zo hard werken en van stakingen niets willen weten. Zij zullen op hun mede-arbeiders gaan letten, of die ook wel zo hard werken als zij, want anders gaan die met de winst strijken, die ze niet verdienen. De patroon zal hun voorrekenen hoe groot de verliespost is van één stakingsdag, en zij zullen niet meer durven staken uit angst hun aandeel in de winst te verliezen of te verkleinen. En als de arbeider door een veranderd ploegenstelsel of andere productiemethoden (we denken hier b.v. aan het in gebruik nemen van meerdere getouwen weefstoelen bij de textiel) scherper wordt uitgebuit, durft hij niet meer in verzet te komen. Aandeel in de winst betekent zich met handen en voeten overleveren aan den ondernemer. Aandeel in de winst betekent je aandeel dubbel en dwars aan den ondernemer terug te geven door de niet gevoerde strijd om lotsverbetering. Aandeel in de winst, betekent berusten in kapitalistische verhoudingen. Betekent de handhaving van het kapitalistische winstprincipe als grondslag van de productie. Het betekent dus de handhaving van het hele kapitalistische stelsel, dat slechts in staat is honger, uitbuiting, fascisme en oorlog over ons te brengen.

Wij, de werkelijke producenten in het bedrijf, wij behoeven ons niet tevreden te stellen met een aandeel, dat ons wordt toegeworpen als een kruimeltje van het grote brood! Het geheel behoort ons!

Het is geen vanzelfsprekendheid, dat de kapitalisten de grootste brokken krijgen! Vanzelfsprekend is het, dat de arbeiders zelf het gehele beheer hebben over de productie, zowel als over de distributie! Dan zal er geen sprake meer zijn van een aandeel in de winst. Dan is de welvaart van den enkeling gelijk aan de welvaart van allen. Dan zal de geweldige goederenrijkdom, die dàn geproduceerd kan worden gelijkelijk verdeeld worden door de arbeiders zelf over allen, die hun schouders zetten onder het werk voor de gemeenschap.

(Vervolg van pag. 2)

besturen en beheren, maar dat zij namens de gemeenschap van alle arbeiders, hun bedrijf zelf in handen nemen.

Dat kan niet ineens. Daaraan gaat veel strijd vooraf. Strijd om de arbeidsvoorwaarden, tenslotte een strijd om de macht. Maar heel die strijd kan alleen succes hebben als ook de trammannen contact zoeken met andere bedrijven in het bijzonder vervoerbedrijven. De zelfactie in onderlinge verbondenheid is de enige weg.

De liquidatie van de E.V.C.

Op het onlangs gehouden buitengewoon congres van de E.V.C. werd het N.V.V. de garantie gegeven, dat gedurende de fusie-periode de E.V.C. geen stakingen meer zou afkondigen, welke direct of indirect tegen het N.V.V. gericht zouden kunnen zijn.
Deze capitulatiepolitiek, dit verraad aan de strijdende arbeiders, kwam wel heel duidelijk uit bij de staking van de landarbeiders in de Veenkolonieën. Toen die staking, notabene geproclameerd door een moderne vakbond, niet de sanctie kon verkrijgen van het verbondsbestuur van het N.V.V., trok de E.V.C.-leiding de consequentie zo ver door, dat ook zij de stakers in de steek liet.
Diegenen, die nu zouden veronderstellen dat een dergelijke houding van de E.V.C. leiding door het Hoofdbestuur van het N.V.V. zou worden gewaardeerd, vergissen zich echter. Inplaats van 'n zo spoedig mogelijke hervatting van de fusiebesprekingen wil flet N.V.V. nu allereerst weten of het congres het fusie-rapport heeft aanvaard. In een aan de E.V.C. gerichte brief schrijft het N.V.V.: „Zodra wij deze bevestiging in ons bezit hebben, zullen wij u uitnodigen tot een bespreking, waarin eerst de punten, welke met betrekking tot het rapport nog te regelen zijn, kunnen worden behandeld".

De leiding van het N.V.V. weet natuurlijk zeer goed, dat het fusie-rapport door het buitengewoon congres niet is behandeld en ook is ze ervan op de hoogte, dat een zeer groot deel van de leden van de E.V.C. de fusie niet wenst. Ook is het haar bekend, dat het fusie-rapport aan de leden van de E.V.C. niet ter beschikking is gesteld en dat het dus een dwaasheid is, te veronderstellen, dat het buitengewoon congres zich over het fusie-rapport heeft uitgesproken. Het hoofdbestuur van het N.V.V. weet verder, dat het nog geruime tijd zal duren, alvorens een congres van de E.V.C. zich over het fusie-rapport kan uitspreken, als eerst nog alle leden het moeten ontvangen, de afdelingen er over moeten discussieren en daarna nog een congres moet worden georganiseerd. De leiding van het N.V.V. is te doorkneed in het organiseren van congressen en het van te voren beïnvloeden van meningen en het breken van verzet binnen de eigen rijen, om niet te weten, dat dit alles een lange tijd van voorbereiding behoeft.

Met het oog op deze verschijnselen, dringt zich de vraag aan ons op, in hoeverre de leiding van het N.V.V., een spoedige versmelting van beide organisaties wenst. Deze indruk wordt nog versterkt door de diverse uitlatingen van verschillende hoofdbestuurders van het N.V.V. Onlangs werd er in „Spartacus" nog op gewezen, hoe de heer J. G. Suurhof wel niet openlijk, maar voor een aandachtige lezer toch duidelijk uitsprak, dat eerst de rijen van de E.V.C. moesten worden gezuiverd van „een hele troep" revolutionnairen. Kupers sprak uit, dat de bestuurders van het N.V.V. niet meer de kruiers zijn van de arbeiders. Uit dergelijke opvattingen blijkt duidelijk, dat het N.V.V., naast de aanvaarding van de beginselen, neergelegd in het Fusie-rapport, nog andere voorwaarden wil zien verwezenlijkt, alvorens tot een fusie kan worden besloten Blijkbaar stelt zij als algemene voorwaarde, dat elke directe invloed van de arbeiders op de bestuurders eerst moet zijn gebroken, alvorens tot een fusie kan worden overgegaan Eerst moet de leiding van het N.V.V. de zekerheid hebben, dat het nieuwe „Algemeen Verbond van Bedrijfsbonden" niet een instrument is in handen van en voor de arbeiders, maar uitsluitend van de hoofdbestuurders. Dit komt ook tot uitdrukking in hun eis van het individuele lidmaatschap. Hierdoor immers wordt een arbeider niet alleen lid van de organisatie waartoe hij behoort, maar tegelijkertijd individueel lid van het nieuwe verbond.

Daardoor kan bij eventuele conflicten het gehele machtsapparaat van de leiders ingezet worden tegen de leden, die volgens de mening van het hoofdbestuur zich niet gedragen volgens de beginselen van het „sociaal overleg". Elke machtspositie van de bedrijfsorganisatie is daarmee gebroken.
Uit alles blijkt, dat de leiding van het N.V.V. slechts dan tot fusie zal overgaan, indien aan alle voorwaarden, die zij stelt, is voldaan. Het gaat haar dus niet om de fusie met de E.V.C., zoals deze is, maar om haar liquidatie, zoals de vicevoorzitter, T. van de Berg, zeer terecht opmerkte.

Een dergelijke houding van het hoofdbestuur kan alleen mogelijk zijn, indien het zich van zijn machtspositie bewust is.
Blijkbaar voelt het zich gesteund door combinaties uit ondernemerskringen en door toezeggingen van de regering. Dat dit wel bijna zeker is, ligt voor de hand. De opbouw en het herstel van de kapitaalsverhoudingen vereist nu eenmaal, dat de regering en de ondernemersklasse over een arbeidersklasse beschikken, die gewillig is en luistert naar het parool van de leiders. Elke zelfstandige strijdorganisatie van arbeiders kan nu eenmaal, op deze trap van maatschappelijke ontwikkeling, waar ook ter wereld, door de heersende klasse niet geduld worden. In een geleide economie, waar dus grondstoffen, machines en hulpstoffen verwerkt worden in volgens een van te voren opgesteld schema, is het noodzakelijk, dat ook de arbeidskracht, gedirigeerd wordt naar die punten, waar volgens de beginselen van de kapitalistische economie die nodig is. Een geleide economie vereist een overleg, dat geleid wordt door die instanties welke uitvoering geven aan de beginselen, die ten grondslag liggen aan het „plan".

Om een dergelijk geleid overleg mogelijk te maken, gaat de heersende klasse uit van die „arbeiders"organisaties, die zich daartoe, krachtens hun ontwikkeling en inhoud, het beste lenen. Het N.V.V. kon het best als uitgangspunt dienen, omdat het zich reeds lang op 't overleg had ingesteld. Elke andere organisatie, die niet op het standpunt van het overleg staat, past dus niet in de huidige kapitaalsverhoudingen en moet dus op allerlei wijzen worden gebroken. Daartoe gelden niet alleen de bekende middelen, zoals o.a. het niet erkennen van vertegenwoordigers van arbeiders, die in beweging zijn gekomen. Men maakt ook gebruik van de gevoelens, die in de arbeidersklasse op een bepaald moment leven.

De na-oorlogse periode is ongetwijfeld gekenmerkt door een verlangen der arbeiders naar eenheid en vooral naar eenheid op de grondslag van het bedrijf. De heersende klasse, wie het niet gaat om kleine dingen, maar om het grote doel, namelijk de instandhouding van de productie voor de winst, wil aan een nieuwe organisatie-structuur wel toegeven, indien de gevaarlijke kanten hiervan eerst zijn verwijderd. Met is o.a. één der functies van het N.V.V., dit voor de ondernemersklasse en de regering op te knappen. Zij heeft tot taak het verlangen naar eenheid der arbeiders om te buigen in eenheid in het nieuwe verbond, dat tot taak heeft de arbeiders in te schakelen in de opbouw van het kapitaal.
Daarom is het voor het komende vakverbonds een levensnoodzaak, dat revolutionnaire elementen worden geweerd en dat zoals J. G. Suurhof het uitdrukte, alleen de tienduizenden „bona fide" arbeiders met de fusie overgaan. Slechts die arbeiders kunnen worden gebruikt, waarvan de leiding van het N.V.V. veronderstelt, dat zij in het sociaal overleg, dat door de leiders van de vakverenigingen wordt gevoerd in de Stichting van de Arbeid, een natuurlijke gang van zaken zien. Daarom eist zij ook, dat de leden kennis nemen van de inhoud van het fusie-rapport, opdat de beginselen van dit overleg hun heel openlijk worden bekend gemaakt. Het hoofdbestuur van het N.V.V. stelt geen prijs op leden, die het overleg doorkruisen door zelfstandige acties. Daarom wil zij openbaarheid van het fusie-rapport voor de leden van de E.V.C. en lijkt het alsof binnen de rijen van het N.V.V. de zuiverste democratie heerst.

Dit zijn de redenen, waarom het N.V.V. tegenover de leiding van de E.V.C. zich op een hooghartig standpunt kan plaatsen en waarom zij zich kan veroorloven te schrijven, dat zij de leiding van de E.V.C. wel zal uitnodigen, wanneer aan de voorwaarden, zoals boven genoemd, zal zijn voldaan. Haar kracht wordt nog eens te meer versterkt omdat zij, vooral door laatstgenoemde reden, verwarring zaait binnen de rijen van de E.V.C.

Niet alleen is er in de Eenheidsvakcentrale een sterk groeiende oppositie, maar ook zien alle leden, dat de meerderheid van de leiding steeds meer voor het N.V.V. capituleert. Dit kan nooit een versterking van de positie van het E.V.C. bij de onderhandelingen tot gevolg hebben. Integendeel, op elk toegeven van de leiding van de E.V.C. volgt een nieuw in te willigen eis van het N.V.V. En met het toegeven groeit binnen de rijen van de E.V.C. de verwarring en wordt de eenheid van optreden steeds meer gebroken.. Dit is het doel waarnaar het N.V.V. streeft, n.l. het breken van de kracht van de E.V.C., haar gelijkschakeling op de grondslag van het sociaal overleg, het ontnemen van het zelfvertrouwen der arbeiders ,die zich ook nu door hun nieuwe leiders bedrogen zien en daardoor in arren moede rijp worden gemaakt om in het N.V.V. te treden.
Dit is de functie van het N.V.V. Zij wil dan ook geen fusie met de E.V.C. maar reeds vóór die tijd haar ontbinding of beter haar afbrokkeling. Het N.V.V. wil niet alleen de bona-fide arbeiders, maar ook en vooral dat reeds binnen de rijen van de E.V.C., de arbeiders voor het overleg gelijkgeschakeld zijn. Zij wil binnen het nieuwe verbond geen discussies over de te volgen strijdtactiek, omdat daar de nieuwe organisatie zich niet voor leent. Het N.V.V.V.-bestuur laat de besmetting van de N.V.V.-arbeiders met de opvattingen van de revolutionnairen binnen haar organisatie niet toe, zij wil rust, het onverbiddelijk gehoorzamen aan het door de leiders gegeven bevel.
Zij, die menen, dat de leiding van het NV.V. niet gebaat zou zijn met de toeloop van een rond 180.000 leden, vergissen zich ten stelligste. De kracht van de leiding van het N.V.V. baseert zich in laatste instantie niet op de door de regering en ondernemers gegeven beloften, maar op het aantal arbeiders dat deze organisatie beheerst. De heersende klasse kan de leiding van het N.V.V. slechts gebruiken, indien zij toont, dat zij de arbeiders in de hand heeft.

Aan dit beginsel moeten dan ook de leiders van E.V.C. voldoen. Zij moeten blijk geven bereid te zijn, de revolutionnaire vleugel monddood en de rest rijp te maken voor het overleg binnen het raam van de Stichting van de Arbeid.
Zolang een organisatie zich niet heeft uitgesproken voor het overbruggen van de sociale tegenstellingen op de grondslag van het overleg binnen de contactorganen van regering en kapitaal, zolang zal ze door de heersende klasse niet worden erkend. Daarom moet elk streven van de leiding van de E.V.C. naar „eenheid" door de arbeiders worden getoetst aan 't beginsel van het overleg. Is dit het geval, dan kan een fusie niet worden aanvaard, maar betekent het ook tegelijkertijd, dat dergelijke leidende elementen niet in de E.V.C. op hun plaats zijn. Dan is het de taak van de arbeiders uit deze organisatie, de Blokzijls e.a. te verwijderen. Dan pas hebben de arbeiders vrij baan en kunnen zij beginnen hun organisatie op te bouwen volgens de beginselen, waaraan een zelfstandige bond van bedrijfsorganisaties in deze periode van kapitalistische uitbuiting moet voldoen.

GREPEN uit de Bonnaire Literatuur

De ervaringen, die een Nederlands journalist heeft opgedaan, strijdend aan de zijde van de arbeiders tijdens de burgeroorlog in Spanje, zijn neergelegd in het boekje van Lou Lichtveld „De Sfinx van Spanje."
Verschillende episoden en zijden van de burgeroorlog worden er belicht en de schrijver heeft getracht onbevooroordeeld de dingen te bekijken. Juist omdat over het algemeen slechts episoden uit de burgeroorlog zijn beschreven, kunnen wij hier niets anders dan „flitsen" brengen, we menen echter, dat ze voor de arbeiders toch waardevol zijn. Hieronder dan eerst zo'n flits uit het begin van de burgeroorlog.
„Maar de arbeiders waren gealarmeerd. Reeds een paar maanden voor de fatale Julidagen van 1936 wist men dat er een militair-fascistische staatsgreep beraamd werd. De anarchisten overlegden wat er gedaan zou moeten worden, wanneer de uitbarsting zou moeten plaats vinden. Men besloot tot gewapende tegenstand. Een traditie van meer dan een halve eeuw had de F.A.I. en door haar syndicaten van de C.N.T. geleerd dat het proletariaat alleen zelf zijn zaken kan behartigen, en dat het op de beslissende ogenblikken steeds genoodzaakt is, met de wapens in de hand de bourgeoisie te dwingen de belangen der massa niet prijs te geven. Zij wisten wat illegale arbeid en doodsverachting was, en terwijl de meeste marxisten rustig doortheoretiseerden over hun toekomststaat, bereidden de anarcho-syndicalisten van Catalonie en de medestanders der asturiaanse U.H.P. in de noord-westelijke industrie-gebieden en in Madrid zich zo goed en zo kwaad het ging voor op de tegenweer.
Zonder dit op-hun-hoede-zijn der revolutionnaire elementen zou de regering reeds gedurende de eerste dagen, of gedurende de eerste uren van de opstand, geheel onder de voet gelopen zijn. Het was de massa, die zich onmiddellijk, bij het eerste alarmseln op straat wierp, en die met de blote vuisten op de gewapende vijand losbrak, welke de situatie redde, en het voortbestaan der regering mogelijk maakte.
Men heeft dit al te gauw vergeten, toen deze revolutionaire massa ook verder haar lot in handen wilde nemen, nadat de regering haar adem herkregen had.

Een andere episode:
„Wij beleven in Azaila de geboorte van het oorlogs-communisme, gelijk in zoveel andere gecoupeerde plaatsen in de gevechtszone. Verbroedering van de arbeidersmilitie met de dorpsbewoners, en daarna volkomen ontstelling van de orde. De jongens uit de stad, zij die enige socialistische scholing achter de rug hebben, houden voordrachten en besprekingen met de boeren. Welk werk moet onmiddellijk gedaan worden? Aan welke misstoestanden moeten wij een eind maken? Welke zijn de vooruitzichten voor de naaste toekomst?
De eerste dagen zijn de boeren wantrouwig. Zij vermoeden een krijgslist. Doch ze zien dat de milicianos het niet bij woorden laten, maar de handen aan het werk slaan. In de gloeiende zon gaan ze twee kilometer bergaf en daarna bergop om water te halen voor henzelf en voor heel het dorp. Elke morgen zijn vijftig man bezig het plaatsje van de laatste korrel vuil te reinigen. Als de zon goed en wel op is, ziet Azaila er bijna hollands-zindelijk uit.
Tegen de middag wordt er gedorst..... door de milicianos. Op de eeuwenoude primitieve manier die hier nog gebruikelijk is: Een vrouw rijdt bovenop een platte houten slee, op een stoel gezeten en door een paard voortgetrokken, over het koren dat op de dorsvloer ligt uitgespreid en dat telkens door de mannen met lange sieken gekeerd wordt. Daarna wordt het tegen de wind in op hopen geharkt, net zo lang tot al het grotere stro tegen de muurtjes van de dorpsplaats is opgewaaid. Dan volgt het wannen, Het duurt uren en uren voor men op deze wijze een paar hectoliter graan bij elkaar geprutst heeft. Maar de jongens doen het werk zonder morren.

's Avonds als de dankbare boeren, die het gemakkelijker dan ooit gehad hebben, bij hen gezeten zijn op het dorpsplein, dan beginnen nieuwe discussies; Eerst spot met het oud-testamentische systeem van werken.
„Geen wonder dat jullie zo arm zijn, boeren!"
Dan volgen verhalen over dorsmachines, moderne landbouwwerktuigen, ruwe-olie-mototren.
De boeren luisteren verbaasd toe, tot een van hen zakelijk opmerkt: „Zoiets kan niemand hier in Azaila betalen, zelfs niet nu de grond van ons is."
„Juist," zegt een van de milicianos, en gaat in posituur zitten, om uit te leggen wat een collectief-bedrijf is. Aan Kolchozen valt niet te denken (ofschoon men elders in Spanje toch bezig is de proef te nemen). Maar met een coöperatief systeem komt men voorlopig ook al een heel eind.
„Hoe hebben jullie ouders die nog veel armer waren, de kerk gebouwd? Ieder heeft zijn steentje bijgedragen. Daar staat nu die kerk, die net goed genoeg is voor magazijn, en de cura, de pastoor, leefde er rijkelijk van. Een dorsmachine daarentegen....."
Het is verwonderlijk wat een reële en verstandige mensen deze boeren zijn, als men maar spreekt over de dingen die hun aangaan. De eerste dagen zwijgen ze bokkig. Maar in stilte herkauwen ze al het gesprokene, tot ze het verteerd en in zich opgenomen hebben. Ze bepraten het met hun vrouw waar wij zijn ingekwartierd mij een aantal economische denkbeelden uiteen, die verbaasd doen staan over het doorzicht en gezond verstand dat ze vertegenwoordigen. Ze zegt: „onze landbouwproductie zal ook onder de gunstigste omstandigheden slecht blijven lonen, omdat er niet genoeg consumenten in de buurt zijn en de transportkosten in wanverhouding staan tot de geringe daglonen op het land. Wat we nodig hebben, zijn nog een paar fabrieken, gedreven door de aanwezige waterkracht. Dan komen er koopkrachtige consumenten en wordt het evenwicht hersteld. De fabrieken brengen ook voor de boeren welvaart."
Het is volmaakt logisch en doordacht, wat ze voorstelt, en ik moedig haar aan, om haar denkbeelden op de eerste vergadering de beste uit te spreken. Vandaag schijnt mij de mensheid rijk en nog vol ongekende mogelijkheden.
Met een andere boer, een ruim zestigjarige, komt het gesprek op de godsdienst. Of hij ermee tevreden is dat er in de kerk voortaan balen en kisten staan, inplaats van de heiligenbeelden die de militie op het kerkplein verbrand heeft?
„Natuurlijk," zegt de boer, terwijl hij zijn sigarettenpeukje uit de mond neemt. „De pastoor leefde er goed van zonder te werken, terwijl hij toch een mens is zoals ieder van ons. En die beelden hebben nog nooit een wonder gedaan. Wonderen doet alleen de producerende mens."
Hij zegt het letterlijk zo: „el hombre producente."
Lapidair en oer-wijs, zonder dat hij ooit van Marx of Engels of Bakoenin gehoord heeft."

SOCIAAL PANORAMA INDONESIE

Willen wij een inzicht krijgen in de veelheid van politieke organisaties in Indonesië en hun betekenis, dan moeten we rekening houden met talrijke, vaak dwars door elkaar lopende motieven. Laten wij er enkele opnoemen.

Het ontwikkelingspeil is in de verschillende gebieden van de archipel totaal verschillend. Hoogontwikkelde Maleiers in handel en verkeer, vindt men er evenzeer, als hierin ver achtergebleven Papoea's. De eilanden hebben een stuk eigen, vaak elk een eigen geschiedenis in het verre verleden. Geschiedenis van herhaaldelijke immigraties van vreemde volksgroepen uit Azië, in het bijzonder van Vóór- en Achter-Indië. Elk van die bevolkingsgroepen wier komst naar Indië vaak eeuwen verschillen en elkaar opvolgen, bracht eigen cultuur, zeden en godsdienst mee en omdat deze immigranten vaak op een hoger peil stonden dan de inheemsen, ging een stuk van die beschaving op die laatsten over. Zo schoof meermalen de ene cultuur over de andere, terwijl elk toch resten overliet, niet slechts van materiele aard.

Machtige rijken hebben in Indonesië bestaan. Ja, binnen het raam van het Nederlandse bestuursorganisme zijn daarvan nu nog restanten overgebleven. Zo kent zelfs Java b.v. nog twee Sultanaten.

De Oosterse ontwikkeling van Indonesië werd echter, bij de vestiging van de koloniale overheersing door het blanke ras, definitief onderbroken. Economie en staatsbestuur werden afhankelijk van en gericht op de belangen van den kolonialen overheerser.

De immigraties van volken van het vasteland van Azië zijn er oorzaak van geworden, dat ook verschillende godsdiensten worden beleden. Toch zijn nu zeven achtste van de bevolking volgelingen van de Islam, het Mohammedanisme.

De Maleiers zijn dit welhaast algemeen en deze verbreidden dit geloof bovendien steeds verder en onderhielden en onderhouden nog steeds te gelijkertijd het contact met de Arabische wereld.

Ook is belangrijk, dat volkenkundig Indonesië geen geheel is. Ook al kan men in hoofdzaak twee taalgebieden, een Oostelijk en een Westelijk, onderscheiden, binnen elk van die gebieden zijn er toch nog allerlei verschillen. Verder, wij duidden daar reeds op, hebben de Maleiers zich over de hele Archipel verbreid en vermengden zich met de oorspronkelijke bevolking. Zij bewonen bovendien niet alleen de Nederlandse eilandengroep.

Het Britse Malakka is grotendeels bevolkt met Maleiers en is eigenlijk hun stamland. Het wordt dan ook wel het Maletse schiereiland genoemd. De oorspronkelijke bewoners van de Philippijnen en zelfs van Formosa, dat voor kort nog Japans gebied was, waren taalverwant aan de bevolking van de Oostelijke eilanden van Indonesië. Ook op die Philippijnen en Formosa hebben zich Maleiers gevestigd en vermengd met de inheemsen.

In Westelijke richting kwamen de Maleiers tot op het nu Franse Madagaskar bijna tegen de Afrikaanse kust. Ook daar hebben zij zich met de oorspronkelijke bevolking vermengd. Zo is in het volk der Madagassen een sterk Maleis element.

Het stevige contact van de Maleiers met de Arabieren blijkt uit het feit, dat tot voor kort de eersten vrijwel algemeen gebruik maakten van het Arabische alphabet, al werd later ook het onze, het Latijnse, meer en meer gebruikt.

Daar tegenover staat weer, dat de intellectuele jeugd van de dunne Indonesische bovenlaag der bevolking haar opleiding voor een groot deel in Europa ontving. Zij is dus in aanraking gekomen en beinvloed door de daar heersende cultuur. Zij is daarbij vertrouwd geraakt met, vaak vol bewondering voor de geschiedenis en de problemen van de moderne kapitalistische landen. Burgerlijke revolutie, natie, staatsbestuur, leiding van het economische leven, democratie, arbeidersbeweging, met dit alles kwam zij in aanraking en dit alles oefende invloed uit op haar denken. En wat het laatste aangaat, ook marxisme, leninisme, enz. kreeg zij te verwerken. Maar zij deed dat alles en steeds weer op haar eigen manier.

De huidige strijd in Indonesië en de machtsverhoudingen, ook onder de inheemsen, worden door al deze factoren beinvloed.

In deze zin is de wereld één geheel geworden, zodat economisch geen afzondering, geen onafhankelijkheid voor landen en werelddelen meer mogelijk is. Politiek is zij daardoor ook één geheel geworden, zodat de strijd tegen de uitbuiting door het wereldkapitalisme door alle uitgebuitenen gevoerd moet worden tegen de orde van dat kapitalisme zelf en vóór een socialistische samenleving. Maar overal zijn de uitgebuitenen zich daarvan nog maar heel betrekkelijk en voor een klein deel bewust, zij het ook hier meer en daar minder.

Hoe voltrekt zich nu die strijd in Indonesië?

De bovenlaag in Indonesië weet dus van de strijd in Europa om de vorming van de naties in de laatste twee à drie honderd jaar. De idealen van de burgerlijke klasse uit het verleden, maakt zij tot de hare, hetzij al dan niet bewust van de daaruit groelende klassevoorrechten in Indonesië. Zij propageert de vrije republiek onder de massa. Onder haar zijn conservatieven en men zou kunnen zeggen „verlichten". De eersten, waaronder in het bijzonder de leden van de voorname adellijke families gedacht moeten worden, denken aan een herstel van de oude feodale macht. Ongetwijfeld beseffen zij dat dit gepaard moet gaan met Westerse techniek en Westerse geest. De geschiedenis van Japan na 1867 bevat voor hen wijze lessen. Maar in hun pogen zal ongetwijfeld voorop staan, zoveel mogelijk behoud en herstel van de oude machtsposities. De anderen, wellicht niet eens altijd anderen, dragen het sociaal-democratisme, met zich en menen, dat de nieuwe staat, de weg moet opgaan van sterke bemoeienis met het economische leven, ja, van socialisatie van bedrijven.

Hier doorheen loopt het besef van de gebondenheid aan, de afhankelijkheid van, de overge wereld, die imperialistisch is.

Zo sluit dit aan, bij de opvatting, dat de strijd om de vrijheid ook een rassenstrijd tegen het blanke imperialisme is.

Dan telt ook hier de historische erfenis mee. Eeuwenlang heeft elke strijd, ook elke klassestrijd, zich gehuld in het gewaad van een strijd om het ware geloof. De Islamitische oorlogen zijn daarvoor sprekende bewijzen. En zo wordt ook nu voor het overgrote deel van de Indonesiërs de strijd om de vrijheid, niet alleen een nationale strijd, niet alleen een rassenstrijd, maar tevens een heilige oorlog van de Islam.

Reeds voor de tweede wereldoorlog was de in 1913 opgerichte Sarekat Islam een politieke beweging van betekenis in Indonesië. Zij stond uitgesproken op het standpunt van niet samenwerking (non-coöperation) met het Nederlandse bestuur, al waren er soms wel tekenen, die er op wezen, dat dit standpunt niet altijd onverdeeld werd ingenomen.

In het tijdvak van de Japanse bezetting is voor de Sarekat Islam in de plaats gekomen de Masjoemi, die door de Japanse autoriteiten stilzwijgend werd geduld.

De nieuwe partij stelt zich ten doel de **soevereiniteit** van de Indonesische **republiek**, en van de Islamitische **godsdienst** en daarnaast de **toepassing van de Islam** in het **Bestuur** van de **republiek.**

Wij zien hier dus een grote godsdienstige, nationale partij, die ook in het landsbestuur een soort theocratie, zij het dan misschien niet als een regering van priesters, dan toch in de vorm van het regeren volgens een bepaalde godsdienst, nastreeft. Het feit dat deze grote partij, die, van haar gezichtsnoek uit terecht, eigenlijk alle macht opeist, zich nog als in de oppositie beschouwt tegenover het huidige republikeinse bewind, tekent naar die zijde de zwakte van de Sjahirs c.s. De Majoemi streeft volgens h.aar program wel is waar naar parlementaire democratie en sociale rechtvaardigheid, maar men kan bij de waardering van die verlangens het vorenstaande zeker niet verwaarlozen.

Voorts wil zij een geleide economie. Toch menen wij, dat zij in het bijzonder vertegenwoordigt de inheemse handels- en scheepvaartbelangen en daarmede de belangen van bepaalde groepen van Maleiers. Dat behoeft in Indonesische verhoudingen niet met elkaar in strijd te zijn, in verband met de kracht van het buitenlandse (Westerse) handels- en scheepvaartkapitaal.

Dan bestaat verder na een fusie van twee partijen, als eigenlijke regeringspartij, de Partai Socialis, waarvan Sjahrir en Sjarfoedien de meest op de voorgrond tredende leiders zijn. Zij herinnert het meest aan de vroegere sociaal-democratische partijen van West-Europa. Dat geldt zowel voor het feit, dat zij klassepartij zegt te zijn, en dat zij het bestaan van de klassenstrijd erkent, als wel voor de weg die zij ziet naar het socialisme.

Zij beweert, dat die strijd gaat in de richting van de algehele verandering van het kapitalistische systeem, doordat de productiemiddelen in handen moeten komen van de gemeenschap, d.w.z. van de staat of ten dele ook van coöperaties.

De P.S. ziet de Indonesische nationale revolutie gelijktijdig als een strijd tegen het kapitalisme.

Nog in een ander opzicht, herinnert deze partij aan de sociaal-democratie, n.l. dat zij, zeggende te streven naar het opvoeden van en dan het bewust deelnemen van het volk aan het bestuur en de liquidatie van de nog bestaande autocratie, een typische leiderspartij, een partij van intellectuelen is. Dat is zelfs sterker het geval dan in Europa, omdat in Indonesië nog geen arbeidersbureaucratie uit een oude, vroeger strijdbare, arbeidersbeweging is opgegroeid, doch nieuwe leiders afkomstig uit de kringen der intellectuelen zich aan het hoofd van deze nieuwe partij hebben gesteld.

Tussen haakjes zij opgemerkt, dat het dus geen wonder is, dat mensen als Jac. de Kadt met hun ideeën over het falen van de arbeidersklasse en de belangrijke rol die de intellectuelen zullen spelen in de verwezenlijking van het socialisme, bewonderaars van de Sjahirs zijn.

Maar deze positie van de regeringspartij tekent naar de andere zijde, naar de zijde van de in beweging gekomen massa's, haar zwakte. Een numeriek sterke klasse van bourgeoisie en intellectuelen, zal in Indië in verhouding tot de tientallen millioenen uitgebuitenen niet gemakkelijk ontstaan. In hoeverre zal daar tegenover komen te staan en het staatsgeweld er tegen moeten hanteren?

Dan bestaat verder nog de K.P.I. de Communistische Partij van Indonesië, de partij der stalinisten. Zij propageert het nationale front om de fascistischjreactinnaire koloniale uitbuiters te weerstaan. Haar leuzen zijn een vrij, krachtig en welvarend Indonesië. Dat zijn ongeveer dezelfde leuzen, die deze partijen overal aanheffen, waarbij we er maar over zullen zwijgen, dat die „nationale krachten" steeds in het kapitalishe met elkaar in botsing komen. In ieder geval vaart dus in Indonesië die partij in regeringswater.

En dan is er tenslotte nog een Indonesische arbeiderspartij de P.B.I. (Partai Boeroeh Indonesia). Zij is opgericht tijdens een congres van de B.B.I. (Barisan Boeroeh Indonesia), dat is de centrale van de vakbonden. Zoiets als hier het N.V.V.

Verschillende vakbonden zijn, behalve lid van die centrale, ook lid van deze P.B.I. (Partai Boeroeh Indonesia.) Het hele systeem doet ons dus denken aan de organisatie van de vóóroorlogse Belgische Werklieden partij, hoewel het niet precies overeenkomstig is.

De B.B.I., de centrale dus, en de aangesloten vakbonden zijn allen aanhangers van de nationale onafhankelijkheid, hetgeen welhaast vanzelf spreekt. Ook zij propageren nationalisatie van bodem en nijverheid. In hoeverre de arbeiders zelf invloed en macht over die organisaties bezitten, is moeilijk na te gaan. Deze vakbeweging eist, dat de verdeling van voedsel en textielgoederen via de B.B.I. zal lopen, terwijl bovendien door hen is opgericht een arbeiderscontrôle instantie op de arbeidstoestanden (de B.P.B.)

Het komt ons voor, dat mocht van de doorvoering daarvan iets terecht komen, ook de eenvoudige werker moet worden ingeschakeld, omdat een werkelijk gehijde vakverenigingsbureaucratie nog niet, en zeker niet overal plaatselijk, bestaat.

Typisch is verder, dat zowel in de P.S. als in de vakverenigingsorganisaties met inbegrip van de P.B.I. ook de gedachte aan arbeidersraden naar voren komt. Dit gebeurt echter heel vaag en onklaar en zeker is, dat de regering en de P.S. al het mogelijke zullen doen, om de gedachten daarover af te buigen in de richting van organen binnen het staatorganisme.

En nu rest ons nog één kwestie in dit vogelvlucht overzicht. Waar staan de extremisten?

Dat is niet zo gemakkelijk te beantwoorden. Vermoedelijk zullen ook de extremisten door al deze vende Indonesische regering hoogst ongelegen-

ROND DE FRANSE POSTSTAKING

In „Spartacus" van 17 Aug. hebben we in grote trekken het verloop van de Franse poststaking weergegeven. De eigenlijke betekenis van deze staking ligt in het feit, dat de postmannen de gehoorzaamheid aan hun erkende vakbondsleiders opzegden en op eigen initiatief tot actie overgingen. Hierbij is van belang, dat in alle postkantoren het personeel eerst in vergadering bijeenkwam, om te beraadslagen, of het aan de beweging zou deelnemen. De uitslagen van deze stemmingen werden voor een groot deel in de pers bekend gemaakt. En hierbij bleek, dat niet alleen de arbeiders van de „moderne" vakbeweging hun leiders in de steek lieten, maar ook de arbeiders van de confessionele vakbeweging vóór de staking stemden, dat is tegen hun leiders.

Het tweede belangrijke feit is, dat de stakers niet willekeurig alle telefoon- en telegraaflijnen afsloten, maar zelf bepaalden welke sociale diensten nog mochten telegraferen of telefoneren. Deze staking was daarom een gedeeltelijke bedrijfsbezetting, waarbij de strekking aanwezig was, om zelf meester te worden over het arbeidsproces.

We komen nu echter aan de belangrijke vraag, in welke verhouding de stakers tot hun eigen vakvereniging stonden. Zo op het eerste gezicht lijkt deze beweging niet veel meer dan een eenvoudige oppositie tegen de leiders. En tot op zekere hoogte is dat ook inderdaad het geval. Van belang is hierbij op te merken, dat de postmannen zeer sterk Stalinistisch georiënteerd zijn, zodat het bestuur in handen der Stalinisten is. De staking heeft de positie der Stalinisten echter ernstig geschokt.

Nu, na de staking, heeft het stakingscomité een congres uitgeschreven, waarop rekenschap van het bestuur werd verlangd, en waar het voorstel tot aftreden is gedaan.

Dat is geen wonder. Op 2 Aug. verklaarde de secretaris van de vakbond voor het district Parijs, de heer Albadie: „Wij staan hier voor een beweging, die tegen de orders der vakverenigingsleiders is uitgebroken." Deze lieten zich dan ook niet onbetuigd en ze deden terstond een Oproep, waarin ze de postmannen aanspoorden terstond het werk te hervatten. Daarbij wezen ze er tevens op, dat de regering eventueel strafmaatregelen zou toepassen en dat het bestuur van de vakbond iedere verantwoordelijkheid voor het voortzetten der staking afwees. Verder zegt deze oproep:

„De kameraden, die onder de bezetting tegen reactie en fascisme gestreden hebben tegen Vichy, die alles gegeven hebben, opdat Frankrijk vrij en democratisch kan leven, staan niet toe, dat de postmannen als springplank dienen voor bewuste en onbewuste elementen, ten dienste van het weer oplevende fascisme."

En het Stalinistische blad „Humanité" gooit er nog een schepje op, door te spreken van de „Hitlerse Trotskisten", die deze beweging ontketend zouden hebben.

Dergelijke stommiteiten zijn alleen de uitingen van machteloze woede. Het zijn stommiteiten, omdat de stakers zelf de beweging organiseerden en ieder van hen wist, dat de mensen niet eenvouding in een opwelling van verontwaardiging of zo iets uit het bedrijf gelopen waren, maar dat eerst in alle bedrijven was gestemd, of men zou meedoen of niet.

Toch moet men uit deze gang van zaken niet afleiden, dat de beweging tegen de vakbond als zodanig was gericht. Integendeel. Het Algemene Stakingscomité, dat te Parijs was gevormd, legde direct een verklaring van „trouw aan het vaderland" af, terwijl bovendien werd vastgesteld: „Wij staken binnen het raam van de vakbond, wat er ook gebeure". En het stakingscomité te Tours nam een resolutie aan, waarin stond:

„Vast verbonden in de vakbond stellen zij (de leden) vertrouwen in hun leiders, om de eisen ingewilligd te krijgen. In discipline aan de parolen der vakbond veroordelen zij de pogingen van onverantwoordelijke elementen, die er naar streven verdeeldheid onder de postmannen te brengen."

Deze resolutie is zeker wel heel eigenaardig, omdat juist in Tours de parolen der leiding, om na de proteststaking van 8 uur onmiddellijk aan het werk te gaan, in het geheel niet werden opgevolgd. Hier is direct doorgestaakt, wat bijv. in Parijs niet het geval was. De oplossing van het raadsel moet waarschijnlijk hierin gezocht worden, dat men in beginsel wel trouw is aan de leiders, maar dat de toenmalige leiding van de vakbond niet als zodanig werd erkend. De trouw heeft hier waarschijnlijk betrekking op nieuwe leiders, om de eisen ingewilligd te krijgen. En daarvoor moest men natuurlijk niet bij de oude leiders zijn!

Het opvallende van deze beweging is, dat de arbeiders zich in hun strijd ver buiten het gebruikelijke raam van de vakvereniging bewogen ten opzichte van de strijdmiddelen en de organisatievorm. Hun gedeeltelijke bedrijfsbezetting met het laten functioneren van telefoon en telegraaf voor eigen doeleinden, behoort zeker tot de nieuwe strijdmethoden. En de verbinding van bedrijf tot bedrijf langs de weg van zelfgekozen stakingscomité's behoort zeker niet tot de oude stakingstaktiek. Maar daarbij bediendeden de stakers zich van hun oude organisatie. Ze „bezetten" hun plaatselijke vakverenigingslokalen en gebruikten de daar aanwezige machine's voor cyclostilwerk en dergelijke. Ook hielden ze daar hun vergaderingen van de stakingscomité's Ze stelden het oude apparaat voor een goed deel in hun eigen dienst.

Het is daarom volkomen onjuist, als men verwacht, dat de arbeiders van het postbedrijf hun vakbond de rug zullen toekeren omdat de besturen zich met hand en tand tegen de staking hebben verzet. Juist omgekeerd is de illusie versterkt, dat het slechts een kwestie van goede of slechte leiders is. Deze staking heeft op dit punt geen grotere klaarheid gebracht. Maar ondanks dat behoort de staking van de Franse postmannen tot de belangrijkste van de laatste jaren, omdat de „stakingstechniek" ver boven het gebruikelijke peil stond. En dat alles ging niet na heftige

organisaties heen lopen. Van een afzonderlijke vaste revolutionnaire klasseorganisatie, menen wij, is er nog weinig sprake.

Reeds gaven wij te kennen, dat het waarschijnlijk is, dat de Indonesische arbeidersbeweging sterk het leiderselement in zich draagt en daarbij de gedachte aan staatssocialisme. Vooral op dit laatste zullen vermoedelijk de extremisten uit de steden sterk aandringen. De boeren kwamen in beweging en dus ongetwijfeld ook tot organisatie, maar betrouwbare gegevens bezitten wij niet. Echter zullen juist in de binnenlanden van Java en Sumatra de boeren en dessa-bewoners vaak een eigen gezag in plaatselijke groepen uitoefenen. Maar wij weten weer niet of er een onderling verband van plattelandersorganisaties van betekenis is. Er zijn centrale boerenbonden, maar hebben die de plaatselijke boerenorganisaties in handen, of vormen de bedoelde organisaties zelf de kracht van de centrale bonden? Dat weten wij niet. Wel weten wij, dat de extremisten in het binnenland zeer sterke invloed hebben en ook weten wij dat Tan Malakka met zijn radicale leuzen vat heeft op de jeugd.

Van de extremisten zijn ongetwijfeld Tan Malakka en enkele van zijn medestanders de leidende krachten. Het onder hun invloed staande volksfront stelt zich als: 100% onafhankelijkheid, geen onderhandelingen alvorens de laatste blanke soldaat het Indonesische grondgebied verlaten heeft, aansluiting van de gebieden Malakka, Timor en Noord-Borneo bij de republiek.

Dit alles komt de toch naar een compromis met Nederland, en dus ook met de wereldmachten, stre-

Zulke eisen zijn voorlopig voor Engeland dat nu bemiddelt, onaanvaardbaar.

Als gevolg daarvan hebben verschillende politieke partijen, die voorheen in het volksfront zaten, zich daaraan onttrokken, en daarna heeft een aantal van deze regeringsgetrouwe partijen op aanzetting van het republikeinse ministerie van defensie, zich verenigd in een nieuw centraal verband, de „Nationale concentratie". Dat kan er op wijzen, dat zij de macht niet bezaten het volksfront in hun richting te doen koersen.

Maar het extremisme gaat een moeilijke weg. Bovendien, veel van wat niet bijeen behoort, wordt onder die benaming samengevat en zal ook wellicht nog vaak samengaan.

In de beweging van de massa, die als een krater in Indonesië werkt, zal op den duur de schifting ontstaan. Een schifting tussen uiterste nationalisten en strijdende uitgebuiten boeren en arbeiders

In de beweging van die boeren en arbeiders moet op den duur een proletarisch besef groeien, dat zich richt tegen iedere overheersing en iedere uitbuiting en dan zullen de wereldlegioenen der overal in verzet komende massa's versterkt worden met onze bruine lotgenoten.

Ook voor de Indonesische verworpenen geldt, dat de ervaringen zich dagelijks zullen opstapelen, zoals dat overal plaats vindt en ook daar zal, na vele mislukkingen en nederlagen, toch in een krachtig tempo het inzicht groeien, dat de bevrijding van arbeidende klasse, het werk alleen van haar zelf kan zijn.

Zomerkamp Spartacus

Het eerste Spartacuskamp behoort weer tot het verleden en wij kunnen zeggen, dat het aan zijn bedoelingen heeft beantwoord.
De organisators, die de voorbereidende werkzaamheden in de gegeven omstandigheden zo goed mogelijk hebben verricht, kunnen tevreden zijn. Ook de deelnemers zijn tevreden; niet meer, maar ook niet minder.
De kameraden, die uit verschillende delen des lands naar dit kamp zijn gekomen, hebben met grote belangstelling geluisterd naar de onderwerpen, die werden aangesneden.
Voor hen is het ongetwijfeld van grote waarde geweest de opvattingen van Spartacus van zo nabij te beluisteren.
Dat dit dan ook de bedoeling van ons kamp geweest is, behoeven we hier niet nader uiteen te zetten.
Ieder, die daar aanwezig was, begrijpt dit. Daar komt nog bij, dat het kampleven in een mooie, omgeving een stimulans is om de kameraadschap te vergroten en te verdiepen. Ook dat is een belangrijke factor voor het verder uitdragen van onze beginselen.
Wat de weergoden betreft, zij waren de Spartacisten goed gezind en zo werd het eerste onderwerp op Zondag behandeld in een prachtige omgeving en onder een stralende zon.
Het moge dan waar zijn, dat de bedoelingen van dengene, die het schema ontwierp, niet tot hun recht zijn gekomen, dit neemt niet weg, dat de inleidingen en de discussies op een goed peil stonden en den aanwezigen, zoals hierboven reeds werd opgemerkt, veel voldoening hebben geschonken.
Via een uiteenzetting van de wetenschappelijke methode van het Marxisme, waarbij de samenstellende delen slechts werden aangestipt, maar wel uitvoerig ingegaan op de methoden volgens welke kennis wordt verkregen, verzameld, gerangschikt en verwerkt, en dus de methodologie in het algemeen werd behandeld, gaf deze eerste inleiding tevens een blik vooruit op de nog komende onderwerpen.
Terecht werd op deze dag de nadruk gelegd op de wijsgerige verschillen, niet alleen ten aanzien van de burgerlijke wereld, maar ook en vooral op die, welke bestaan in de marxistische gedachtenwereld. De revolutionnair-marxistische opvattingen van Spartacus worden geacht de meest consequentie en de wetenschappelijk het best verantwoorde te zijn.

Door deze inleiding werd bereikt, dat direct als grondslag van alle verdere inleidingen, discussies en onderlinge gedachtenwisseling, een opvatting van het marxisme werd gelegd en een instelling op de problemen werd mogelijk gemaakt, die niet orthodox, niet „vulgair", niet bekrompen of klein was.
De Dinsdag bracht ons een inleiding over de groei der arbeidersstrijd en de politieke organisaties in een zich ontwikkelende maatschappij.
Hierin culmineerde tenslotte de opvatting, dat de maatschappij thans zo'n samengesteld geheel is, dat elk stuk arbeidersactie de beweging van grotere delen in „gevaar" brengt. Dat bovendien en vooral, de maatschappelijke productie en distributie ook nà de oorlog steeds meer centraal, door staatorganen, wordt geleid. Dit brengt mede, dat acties voor verbetering van de positie der werkers in het huidige systeem, zich richten tegen de Staat. Het verbreedt en verdiept elke actie in grote mate en brengt de strijd teeds dichter naar het front van strijd tussen de arbeidersklasse en de organen van de bezittende klasse in zijn geheel. Deze strijd, die dus steeds meer wordt een strijd om de macht in de maatschappij, moet als centraal punt in al ons werk worden gesteld.
Woensdagmiddag werd ons een beschouwing gegeven over de wetenschappelijke hypothesen omtrent de ontwikkeling van de mens uit het dierenrijk en werd hierbij vooral de nadruk gelegd op het feit, hoe door toepassing van het werktuig, het primitieve werktuig door de primitieve mens, de grondslag werd gelegd voor de gehele ontwikkeling van de mens en zijn maatschappij, zoals wij deze thans kennen.
Aangegeven werd hoe door de „erfenis van de hand, van onze dierlijke voorouders een belangrijke physieke voorwaarde was ge geven. Een andere was de eveneens onontbeerlijke voorwaarde van de samenleving in groepen.
Hieruit is het ontstaan der taal te verklaren en kon de ontwikkelingsgang der mensheid een aanvang nemen.
Er werd ons aan het verstand gebracht, dat het een lange, lange geschiedenis is geweest en dat derhalve de naar onze begrippen stormachtige ontwikkeling in de laatste paar eeuwen, hiervan slechts een zeer klein tijdsdeel uitmaakt. Als het ware eerst het begin vormt van de voorwaarden, waarop een verdere groei kan plaatsvinden naar een maatschappijvorm, zooals wij ons die indenken.
Op Donderdagmorgen was de beurt aan den inleider over de grondslagen eener communistische productie en verdeling.
Spreker gaf een schets van de voorwaarden, die vervuld moeten worden, vóór er sprake kan zijn van het grondvesten van een communistische maatschappij.
Deze voorwaarden komen tot ontwikkeling in de strijd der arbeidende bevolking om verbetering en tenslotte om beheersing van hun maatschappelijke positie.
In de strijd, die op en neer zal golven, wint onze klasse aan inzicht, aan kracht en moed en zal zij er aan wennen om gezamenlijk op te treden.
Vanzelfsprekend werden hier de grote, historische gevechten der arbeiders in de beschouwing betrokken. Want mede in deze ligt het bewijs, dat de methode van opbouw en de vorm van de nieuwe maatschappij, zoals deze in onze geschriften zijn en worden besproken, geen nieuwe utopie vormen, maar gevonden worden door het logisch ontwikkelen van de tendenzen, die in het wereldkapitalisme en in de internationale strijd hiertegen, liggen besloten.
In alle discussies kwam steeds opnieuw het thema der revolutionnaire bewustwording naar voren. Sommigen der deelnemers aan de discussie wilden dit vraagstuk voornamelijk van de psychologische zijde behandelen. Niet met voorbijzien van de maatschappelijke factoren, maar wel zó, dat zij de versnelling van dit proces menen te kunnen bevorderen door de remmende invloeden in het ziels- en gedachtenleven langs psychologische weg te benaderen, te verklaren en weg te nemen. En deze weg en werkwijze moeten volgens hen als verreweg de belangrijkste worden beschouwd en voorop gesteld.
In de middagdiscussie van Donderdag leidde dit tot het besluit om den woordvoerder der „psychologen" afzonderlijk het woord te geven voor een min of meer afgeronde uiteenzetting zijner opvattingen en de vrije Vrijdagmiddag werd hiervoor benut.
Ook hiervoor bestond veel belangstelling en er was een interessante, felle discussie. Een belangrijke extra middag, waarin we diep in de problemen der psychologie geraakten. In de vrije uren werden wandelingen ondernomen, gezwommen en de bosrijke omgeving verkend. Des avonds zaten wij om het kampvuur en zongen onder aanvoering van ons eigen muziekclubje socialistische liederen, die in de avondstilte zeer goed klonken.
Het culturele gedeelte werd Maandagavond aangevangen door één van onze vrouwelijke kameraden, die na een korte inleiding over de waarde en de noodzaak van goede, zo mogelijk revolutionnaire literatuur een fragment voorlas uit het boek van A. Strug: „De geschiedenis van een bom", waarin de strijd van een jonge Poolse revolutionnair in de revolutionnaire situatie in Polen omstreeks 1905 wordt beschreven. Een dreigend onweer maakte een einde aan dit prachtige verhaal waarnaar wij op de heide zaten te luisteren.

Op een andere avond bracht een kameraad ons een speciale keuze uit de gedichtenbundel „Gemeenschap" van Collem, voorafgegaan door een toelichting terwijl hij de verschillende gedichten door welgekozen woorden onderling verbond. Een goed geheel.
Ook de keuze was goed; de gedichten behandelden of hielden verband met de vraagstukken die ons deze week bezig hielden. Het was moeilijk, maar toch een genot te luisteren naar de taal, welke de twee grote dichters voor onze klas te hebben gebruikt in hun poezie.
Ook was er een bonte avond die wat ontspanning bracht na de diepgaande problemen, welke wij op de dag te verwerken kregen. Deze bonte avond heeft ons geleerd, dat wij voor ons volgend kamp meer aandacht moeten besteden aan datgene wat wij behoren te brengen. Wij hebben echter hartelijk gelachen, de mensen hebben hun best gedaan en de volgende keer doen we het beter.
Een waardig besluit aan ons kamp werd Vrijdagavond gegeven door een kameraad, die gedeelten voorlas uit het gedichtenboek „Pan" van Herman Gorter. Verder werden eenige gedichten voorgedragen van Henriëtte Roland Holst.
Tegen het middernachtelijk uur zochten wij onze tenten op om de laatste nacht in te gaan van een kampweek, die nog lang in onze herinnering zal blijven en die goede perspectieven opende voor het volgende jaar.

debatten over verschil in opvattingen betreffende de strijdmethoden, maar het voltrok zich als vanzelfsprekend. En juist doordat deze „stakingstechniek" voor de arbeiders en beambten zo vanzelfsprekend was, is het hun zelf nauwelijks bewust, welke stappen vooruit hier werden gedaan.
Overigens moet opgemerkt worden, dat de stakers de politieke wind met zich mee hadden, waardoor de bezittende klasse geen wezenlijke weerstand bood. De sociaaldemocraten en de M.P.R. (de grote katholieke regeringspartij) schaarden zich in het parlement direct achter de stakers en drongen aan op de doorvoering van hun „rechtvaardige eisen". Natuurlijk was dit politieke verkiezingszwendel, want langs deze weg konden ze de Stalinisten een gevoelige klap toebrengen. Ze konden ze laten zien, dat niet de Stalinisten de werkelijke „arbeidersvrienden" waren, maar zij. Vandaar dat de sociaal-democraat Dagain de officiele Stalinistische leiders van de vakbond in hun hemd laat staan en zegt, dat met de arbeiders uit het Stakingscomité onderhandeld moet worden. Onder applaus van de sociaal-democraten en interruptie's van de Stalinisten ziet hij in het Stakingscomité „de nieuwe leiders van de vakbeweging", want „alleen in de actie blijkt, wie de werkelijke leiders zijn".
Inderdaad stelde de minister van financiën (merkwaardigerwijze niet de minister van arbeid!) zich met het stakingscomité in verbinding, alsof de vakbond in het geheel niet bestond. De stakers kregen daarbij de toezegging van de directe behandeling van hun zaak in het parlement, waarop de staking werd opgeheven. Wat er van terecht komt, dient nog te worden afgewacht. Maar zoals we reeds in ons eerste artikel over deze staking zeiden: de postmannen vertrouwen het parlement niet al te best en ze hebben daarom wel de staking, maar niet de stakingscomité's opgeheven. De verbinding tussen de bedrijven is nog steeds intact en het „Nationale Stakingscomité" werkt met kranten nog op volle toeren.
We weten nu nog niet, of het tot een werkelijke krachtproef zal komen. Zeker is echter, dat het broeit in Frankrijk en dat grote strijd niet kan uitblijven. En daarbij hebben dan in ieder geval de postmannen al een klein lesje in stakingstechniek gegeven.

31 Aug. 1946 — Prijs 15 cent — 6e Jaargang - No. 35

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS"

Redacteur: TJEERD WOUDSTRA
Voorl. adres: Beursstraat 17. A'dam-C.

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres administratie Trouwringhstraat 8" — Postgiro 168797 ten name van Uitgeverij „De Vlam" — Amsterdam

BOTSENDE SYSTEMEN!

Strijd in het nabije Oosten

De tegenstelling tussen de Westelijke mogendheden en Rusland treden in het Nabije Oosten, dat is het gebied om de Oostkust van de Middellandse Zee, wel heel duidelijk aan de dag. De Iraanse kwestie is nauwelijks enigszins op de achtergrond gedrongen, of de gebeurtenissen in Palestina en Egypte en de Russische voorstellen aan Turkije inzake de Dardanellen komen in het middelpunt van de belangstelling.
Al deze problemen staan schijnbaar buiten de vraagstukken, welke de vredesconferentie te Parijs thans behandelt. Daar gaat het officiëel slechts om die landen, die met de gealliëerden van de tweede wereldoorlog verdragen moeten sluiten, die hun nederlaag bezegelen.
Turkije is echter bijna tot het einde neutraal geweest, Egypte en Iran behoorden tot de bondgenoten en de Palestijnse Joden hebben een niet onbelangrijke bijdrage tot de oorlogsinspanning geleverd. Zij vallen dus buiten de huidige besprekingen, hoewel zij door hun daden de aandacht tot zich trekken.
Het is echter volkomen onbelangrijk, of de problemen het gevolg zijn van de oorlog of niet. Immers, de „Groten" hebben zelfs de schijn laten varen, dat zij zich om de wereldvrede zouden bekommeren. Ieder spreekt openlijk over het gevaar van een derde wereldworsteling, dat natuurlijk bezworen dient te worden, doch niet ten koste van de „vitale belangen" der verschillende tegenstanders.

Wij moeten ons telkens weer met deze belangen en hun consequenties bezig houden. Voortdurend moeten wij onze inzichten toetsen aan het verloop der ontwikkeling. Wij moeten onszelf en onze kameraden duidelijk maken: Deze ontwikkeling leidt onvermijdelijk naar een catastrophe, tenzij het internationale proletariaat zich van het gevaar bewust wordt en op zijn wijze de strijd aanbindt tegen het systeem, dat onvermijdelijk naar de vernietiging leidt.
De beide groeperingen, waarin Amerika en Rusland domineren, voeren een politiek, welke duidelijk aantoont, hoezeer hun belangen aan elkaar tegengesteld zijn. Terwijl de Verenigde Staten naar een openstelling van telkens nieuwe gebieden voor hun kapitaalexport streven, richten de Russische plannen zich op de directe verovering en beheersing ervan.
Amerika heeft zijn toch al enorme productiecapaciteit zeer aanzienlijk vergroot. Wil het het daarin gestoken kapitaal rendabel maken, dan moet het op reusachtige schaal exporteren. Het kan met succes concurreren tegen zijn mededingers, die vrijwel alle hun productiecapaciteit ten gevolge van de oorlog naar verhouding hebben zien verminderen, terwijl hun productiekosten door de noodzakelijke vernieuwingen zijn verhoogd.
De Verenigde Staten zijn derhalve voorstanders van de z.g. open deur-politiek, waarbij vrije concurrentie tussen alle mededingers wordt toegelaten. Zij willen b.v. de vaart op de Donau „vrij maken", d.w.z. toegankelijk voor schepen van alle landen.
De grote concerns, die industrie en banken en daarmee ook de regering beheersen, verlangen slechts één garantie: De zekerheid, dat de export betaald zal worden. Daartoe is een zekere mate van rust, van stabiliteit vereist, die door een „krachtige" regering moet worden gehandhaafd. Sociale conflicten moeten dus met zachte of harde hand, al naar de omstandigheden, worden opgelost, de buitenlandse politiek moet zich min of meer aanpassen aan de Amerikaanse. Verder gaan de eisen niet. De staat is er voor, om op dit terrein de belangen van het grootkapitaal te behartigen en om hinderpalen voor het vinden van nieuwe afzetgebieden uit de weg te ruimen.
De Russische buitenlandse politiek berust op andere grondslagen. De Russische industrialisatie is nog niet voltooid, de binnenlandse markt behoeft nog meer productiemiddelen. Toch houdt Rusland het oog gericht op een toekomstige massale export, die met alle middelen wordt voorbereid. Het heersende systeem, van door de staat krachtig geleide economie, doet de regeerders vooruitzien en hun plannen voor vele jaren vooruit opstellen. Zij trachten zich a.h.w. gebieden te reserveren voor hun uitsluitende exploitatie. Om iedere concurrentie, ook voor de toekomst onmogelijk te maken, wordt elke mededinger thans reeds zoveel mogelijk geweerd. Het strenge plan-karakter van de Russische economie dwingt bovendien tot een straffe organisatie.
Wij herinneren ons, hoe Nazi-Duitsland, niet in staat om de concurrentie tegen Engelse en Amerikaanse industrie vol te houden tot een dergelijk systeem overging. Het bouwde een economisch blok op, waarin het, tegen mededinging van buiten af beschermd, een onbetwiste heerschappij kon voeren.
Op deze wijze poogde het de grenslanden in zijn greep te krijgen en op den duur konden de andere imperialististen dit niet zonder meer toelaten en zo moest Duitsland zijn economische macht langs politieke weg verder trachten te veroveren.
Hetzelfde zien wij bij Rusland. Ook hier streeft men naar de volkomen politieke macht over die landen, die men economisch wil beheersen. Daar in Rusland alle kapitaal geheel in handen is van de staat, terwijl in nazi-Duitsland nog altijd terdege rekening moest worden gehouden met de vaak tegenover elkaar staande belangen van de afzonderlijke kapitalisten, wordt deze politiek nog krachtiger doorgevoerd. Systematisch wordt het propagandaapparaat in Rusland zelf en door middel van de Stalinistische partijen in het buitenland, ook daar in beweging gegezet om een bepaald doel te bereiken. Uiteraard vindt deze beïnvloeding van de opvattingen der mensen op de meest geraffineerde wijze plaats: zo werd b.v. het leegroven van Duitsland voorgesteld als een billijke maatregel om de Russische bevolking schadeloos te stellen voor de haar door de Duitse legers toegebrachte verliezen aan mensen en goederen.
Over een bewuste aanpassing van de Oostelijke zone aan de Russische economie werd daarbij niet gesproken en zodoende kon de z.g. Socialistische Een-

UIT DE INHOUD:

De Reactie
Exploitatie van de Honger
Collaboratie en Klassenrecht
Kapitaal en Arbeid in Amerika
Wederopbouw — voor wie!